

Bijlage 5 Aanbod

● ● ● ●

Het veiligheidshuis werkt vraaggericht. Elke organisatie, keten of netwerk kan een persoon, gezin of groep aanmelden. We krijgen aanmeldingen uit alle hoeken van de provincie en van vele organisaties/netwerken, zoals wijk- en gebiedsteams, sociale teams, gemeenten, politie, gevangeniswezen, corporaties, Regiecentrum Bescherming en Veiligheid, de GGZ, Openbaar Ministerie, Fier Fryslan, Zienn, het Leger des Heils, Raad voor de Kinderbescherming, Jeugdhulp en Reclassering.

Een greep uit de voorbeelden waar het veiligheidshuis met succes op ingevlogen is – een man die al jaren de buurt terroriseert en waar de hulpverlening geen vat op krijgt – een woninginbreker die dagelijks op pad is, die af en toe wordt gepakt, maar elke keer weer in zijn oude gewoonte vervalt – een drugshandelaar die overlast veroorzaakt, meisjes uitbuit en dader van huiselijk geweld is – een GHB verslaafde jongen met GGZ-problematiek die de hele buurt op stelten zet – een groep jongeren die dagelijks voor overlast zorgt, vernielingen pleegt en zich bezig houdt met woninginbraken, veel zijn verslaafd aan drugs en gebruiken overmatig alcohol – een dak- en thuisloze die onder invloed van alcohol en drugs door het leven gaat en op straat veel overlast veroorzaakt, geen enkele aanpak heeft tot structurele verbetering geleid – een buurtje waar vier gezinnen met complexe problemen wonen en elkaar het leven zuur maken, bedreigingen, overlastmeldingen, treiteren is aan de orde van de dag – en zo zijn er nog vele andere voorbeelden te noemen

Een aantal aandachtsgebieden nader belicht

Het veiligheidshuis kent geen doelgroepen. Een aangemelde zaak wordt in maatwerk of in ondersteuning opgepakt. Er is altijd sprake van (een combinatie van) veiligheidsproblemen waarbij het kan gaan om individuen, gezinnen met kinderen of andersoortige relationele systemen. Het veiligheidshuis heeft anno 2017-2018 capaciteit om gemiddeld 200 maatwerken op jaarbasis te 'draaien'. Hier zijn gemiddeld 500 personen bij betrokken (systemische aanpak). Daarnaast wordt in gemiddeld 200 zaken op jaarbasis advies/ondersteuning gegeven en worden gemiddeld 5 groepsaanpakken vanuit ondersteuning 'gedraaid'.

Het veiligheidshuis besteedt expliciete aandacht aan de volgende onderwerpen:

Jeugd en jong volwassenen

Ongeveer *de helft* van de personen die in het veiligheidshuis onder de aandacht zijn geweest vallen in de leeftijdscategorie 12-27 jaar. Jeugd en jongvolwassenen zijn hiermee een zeer voorname pijler in het veiligheidshuis.

Het veiligheidshuis richt zich op de meest kwetsbare kinderen en jongeren die opgroeien in gezinssystemen die gekenmerkt worden door huiselijk geweld, verwaarlozing en criminaliteit. Jongeren waarbij de kans groot is dat geweld en criminaliteit van ouders op kinderen en/of van broers/zussen op broertjes/zusjes overgaat. Jongeren die balanceren tussen het strafrecht en civiele

trajecten. Jongeren die van straf naar zorg en vice versa gaan. Jongeren die op straat of in de prostitutie terecht komen. Jongeren die behoren tot de zwaarste doelgroep, in een Gesloten Jeugdinstelling hebben gezeten en telkens terugvallen in agressie en criminaliteit. Jongeren die van de radar dreigen te verdwijnen als ze 18 worden omdat ze op de grens tussen jeugd- en volwassenrecht zitten. Groepen jongeren die voor overlast en/of criminaliteit zorgen.

Naast het geven van advies en ondersteuning, evenals het voeren van de procesregie op casusniveau, voert het veiligheidshuis o.a. de volgende specifieke activiteiten uit in relatie tot deze groep:

- ✓ Het veiligheidshuis heeft een rol in de groepsaanpak van overlastgevende en criminele jongeren. De verantwoordelijkheid voor de groepsaanpak van overlastgevende en criminele jongeren ligt bij de gemeente. De gemeente kan het veiligheidshuis vragen hierbij *ondersteuning* te geven. Het veiligheidshuis pakt zo nodig de harde kern jongeren die naar voren komen vanuit de groepsaanpak op in een maatwerk. De jongere wordt dan via de reguliere route bij het veiligheidshuis aangemeld.
- ✓ Het veiligheidshuis is intensief betrokken bij het in beeld brengen en adresseren van knelpunten ten aanzien van jongeren met ernstig delictgedrag en persoonlijkheidsproblematiek die nadat ze 18 zijn geworden uit beeld raken bij reguliere hulpverlening en tijdelijk onder de radar verdwijnen, waarna ze veelal in het justitiële circuit of in de prostitutie weer 'opduiken'. Het veiligheidshuis denkt en werkt mee aan oplossingen in nauwe afstemming met de Woodbrookers, Jeugdhulp en Regiecentrum B&V.

Personen met verward gedrag

Het veiligheidshuis heeft een rol in de programmatische aanpak van personen met verward gedrag. Er is volop aandacht voor deze groep. Dit mede als gevolg van een aantal zeer tragische incidenten met dodelijke afloop - denk aan Bart van U. en Udo D. - evenals een toename van de problematiek rondom verwarde personen. Een toename niet alleen in aantal maar ook in complexiteit, mede als gevolg van de ambulantisering van de zorg.

Het veiligheidshuis heeft in 2016 een Handboek gemaakt voor de aanpak van mensen met verward gedrag en actualiseert dit doorlopend aan de hand van nieuwe ontwikkelingen en inzichten. In maart 2016 is een doorbraakteam verwarde personen geoperationaliseerd. Dit team functioneert onder de procesregie van het veiligheidshuis en werkt uitsluitend in opdracht van de Driehoek. In het team hebben vaste sleutelfiguren zitting met expliciete kennis en expertise, evenals mandaat.

Tot slot initieert en faciliteert het veiligheidshuis op beleids- en strategisch niveau het verbinden van ketenpartners in het verkennen en vinden van langere termijn oplossingen. Denk bijvoorbeeld aan locaties en triage.

Mensenhandel en arbeidsuitbuiting

In het veiligheidshuis is specifieke kennis en expertise aanwezig ten aanzien van mensenhandel en arbeidsuitbuiting. De procesregisseur van het veiligheidshuis fungeert - namens alle gemeenten in Fryslân – als 'spin in het web'. Afspraak is dat signalen van mensenhandel en arbeidsuitbuiting bij het veiligheidshuis worden gemeld, waarna deze signalen in

afstemming met justitiële- en zorgpartijen worden 'opgevaardeerd' in de keten, waarna de gepast actie wordt ondernomen.

Overlastgevende en criminele personen etnisch gerelateerd (OPEG)

Het veiligheidshuis heeft sinds 2008 specifiek aandacht voor overlastgevende en criminele personen etnisch gerelateerd. In de praktijk gaat het grotendeels om Antillianen en hun systeem.

Woonoverlast, (huiselijk)geweld, handel in drugs, uitbuiting, prostitutie, mishandeling en verwaarlozing van kinderen is veiligheidsproblematiek die bij deze groep met regelmaat (in samenhang) aan de orde is. Deze groep vraagt om specialistische kennis en vaardigheden en zeer korte lijnen tussen justitiële- en zorgpartners.

De aandacht wordt zowel gericht op het systeem rondom overlastgevende en criminele Antillianen, denk aan kinderen en vrouwen (met name zorg), als op de "harde kern" overlastgevende en criminele Antillianen (met name justitieel).

De samenwerkende partners in het veiligheidshuis hebben gemiddeld 75 criminele en overlastgevende Antillianen en hun sociaal systeem in beeld. De politie kent ze allemaal. Ongeveer 80% is bekend bij het Regiecentrum. Het overgrote deel woont in Leeuwarden, een klein deel in Drachten en nog een kleiner deel verspreid over Friesland. De hoog-risico zaken worden in maatwerk opgepakt.

Radicalisering

Op regionaal niveau is vastgesteld dat het veiligheidshuis een rol heeft op het thema radicalisering/Jihadisme. Signalen die kunnen duiden op radicalisering worden na afstemming in de Driehoek in het veiligheidshuis besproken aan de 'casustafel radicalisering'. Hier maken vaste sleutelfiguren onderdeel van uit, aangevuld met de gemeentelijke contactpersonen. Het veiligheidshuis adviseert, ondersteunt en voert indien nodig de procesregie in zaken waar radicalisering (mogelijk) speelt. De Driehoek is hierbij leidend.

Regionale coördinatie doorzorg gedetineerden

In Fryslân komen jaarlijks ongeveer 950 gedetineerden vrij, waarvan de helft uit de gemeente Leeuwarden afkomstig is en de andere helft uit de rest van de provincie. Gemeenten zijn individueel verantwoordelijk voor het goed regelen van de doorzorg van (ex-)gedetineerden. Dit is opgenomen in het "Samenwerkingsmodel Nazorg volwassen (ex-)gedetineerden justitiegemeenten" (opgesteld door het Ministerie van Justitie en de VNG). Het gaat hierbij om het vroegtijdig oppakken van problemen op vijf essentiële aandachtsgebieden van de gedetineerde: ID-bewijs, schulden, inkomen, huisvesting en zorg.

De Friese gemeenten hebben in verschillende omvang, zwaarte en wijze de doorzorg van gedetineerde lokaal geregeld. Dit varieert van het creëren van een specifieke functie voor deze taak tot bestaande functies die het 'erbij' doen. De overkoepelende regiocoördinatie van de doorzorg (ex) gedetineerden is in het Veiligheidshuis belegd.

De regionale coördinator onderhoudt vanuit een ontwikkelfunctie op beleids- en strategisch niveau de contacten met de (boven)regionale partijen die betrokken zijn bij de doorzorg van gedetineerden. Knelpunten, leemtes en successen worden geïnventariseerd, gesignaleerd en geadresseerd. Waar mogelijk en nodig worden op regionaal niveau afspraken gemaakt die leiden tot optimalisering van de doorzorg. Hierbij maakt het veiligheidshuis altijd een vertaalslag naar het lokale veld. Dit gebeurt

onder andere door het uitbrengen van nieuwsbrieven en het organiseren van gezamenlijke bijeenkomsten met lokale doorzorgcoördinatoren.

De regiocoördinator doorzorg (ex)gedetineerden is tevens nauw betrokken bij en de linking pin tussen partners bij het instroomoverleg dat onder het dak van het veiligheidshuis plaatsvindt. In dit overleg maken de partners ten aanzien van een geselecteerde groep gedetineerden afspraken over de zorg c.q. begeleiding van gedetineerden die net in de Penitentiaire Inrichting zijn gekomen. Om deze zorg te kunnen bieden is het Project UIT ontstaan. Het project UIT wordt gefinancierd door de zogenaamde "Van der Staaij" gelden en richt zich op wonen en dagbesteding bij gedetineerden.

Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor het uitvoering geven aan de lokale coördinatie van de doorzorg (ex)gedetineerden. De regiocoördinator kan hierbij ondersteuning bieden. Doel is dat deze ondersteuningsbehoefte binnen twee jaar op een verantwoorde wijze wordt *afgebouwd*.